

ETS 116

VÄGIVALLAKURITEGUDE OHVRITELE HÜVITISE MAKSMISE EUROOPA KONVENTSIION

Koostatud 24. novembril 1983. a Strasbourgis

Käesolevale konventsioonile allakirjutanud Euroopa Nõukogu liikmesriigid, arvestades Euroopa Nõukogu eesmärki saavutada oma liikmete suurem ühtsus; arvestades, et õigluse ja sotsiaalse solidaarsuse põhjustel on vaja käsitleda tahtlikult toimepandud vägivallakuritegude ohvrite, kellele on tekitatud kehavigastusi või terviserikkeid ja nimetatud kuritegude tagajärjel surma saanud isikute poolt ülalpeetavate isikute olukorda;

arvestades, et on vaja kehtestada või välja töötada süsteem kõnealustele ohvritele hüvitise maksmiseks nende riikide poolt, kelle territooriumil on kuritegu toimepandud, eriti juhtudel, kui süüdlane ei ole tuvastatud või tal puuduvad vajalikud vahendid; arvestades vajadust kehtestada antud valdkonnas miinimumsätteid;

arvestades Euroopa Nõukogu ministrite komitee resolutsiooni (77) 27 kuriteoohvritele hüvitise maksmise kohta, on kokku leppinud järgmises.

I OSA PEAMISED PÕHIMÕTTED

Artikkel 1

Osalisriigid kohustuvad astuma vajalikke samme konventsiooni I osas sätestatud põhimõtete elluviimiseks.

Artikkel 2

1. Kui hüvitist ei ole võimalik saada muudest allikatest, peab riik maksma hüvitist:
  - a. tahtlikult toimepandud vägivallakuritegudega tekitatud raskeid kehavigastusi või terviserikkeid kannatanutele;
  - b. nimetatud kuriteo tagajärjel surma saanud isiku ülalpeetavatele.
2. Hüvitist tuleb nimetatud juhtudel maksta ka siis, kui õigusrikkujat ei ole vastutusele võetud või karistatud.

Artikkel 3

Hüvitise maksab riik, kelle territooriumil on kuritegu toimepandud:

- a. konventsiooni osalisriikide kodanikele;
- b. kõikide Euroopa Nõukogu liikmesriikide kodanikele, kelle alaline elukoht on riigis, mille territooriumil kuritegu toime pandi.

Artikkel 4

Sõltuvalt käsitletavast juhtumist, hõlmab hüvitis vähemalt järgmisi elemente: sissetuleku kaotus, ravi- ja haiglakulud ning matusekulud ning ülalpeetaval elatise kaotus.

Artikkel 5

Hüvitissüsteem võib kehtestada kõigi või mõne hüvitatava elemendi puhul ülem- ja alammäära, millest hüvitis ei või olla vastavalt suurem või väiksem.

Artikkel 6

Hüvitissüsteem võib kehtestada hüvitistaotluse esitamise tähtaja.

Artikkel 7

Taotleja majanduslikust olukorrast lähtudes võib hüvitise suurust vähendada või selle maksmisest keelduda.

Artikkel 8

1. Hüvitise suurust võib vähendada või selle maksmisest keelduda ohvri või taotleja käitumise tõttu kuriteo ajal või pärast seda või seoses vigastuse või surmaga.
2. Hüvitise suurust võib vähendada või selle maksmisest keelduda ka ohvri või taotleja seotuse tõttu organiseeritud kuritegevusega või tema kuulumise tõttu vägivallakuritegudes osalevasse organisatsiooni.

3. Hüvitise suurust võib vähendada või selle maksmisest keelduda ka juhul, kui hüvitise või täieliku hüvitise maksmine oleks vastuolus õiglustunde ja avaliku korraga (ordre public).

Artikkel 9

Vältimaks kahekordset hüvitise maksmist, võib riik või pädev asutus arvata hüvitist saavale isikule makstud või tema poolt taotletud hüvitisest maha süüdlaselt, sotsiaalkindlustuselt, kindlustuselt või muust allikast vigastuse või surma tõttu saadud summa.

Artikkel 10

Hüvitise saaja õigus nõuda hüvitist võib hüvitisena makstud summa ulatuses minna üle riigile või pädevale asutusele.

Artikkel 11

Osalisriigid astuvad vajalikud sammu, et tagada süsteemi käsitleva teabe kättesaadavus võimalikele taotlejatele.

II OSA RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ

Artikkel 12

Osalisriikide vahel sõlmitud vastastikuse abistamise kahe- ja mitmepoolsete lepinguid arvestades, annavad osalisriigi pädevad asutused teise osalisriigi asjaomaste asutuste taotlusel konventsiooniga reguleeritavates küsimustes maksimaalselt võimaliku abi. Selleks määrab iga osalisriik abi taotluste vastuvõtmiseks ja meetmete võtmiseks keskasutuse ning teatab sellest ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemiskirja deponeerides Euroopa Nõukogu peasekretärile.

Artikkel 13

1. Euroopa Nõukogu Euroopa Kuritegevuse Probleemide Komiteed teavitatakse konventsiooni kohaldamisest.
2. Selleks esitavad osalisriigid Euroopa Nõukogu peasekretärile kogu asjakohase teabe oma õigus- ja haldusnormide kohta, mis käsitlevad konventsiooniga reguleeritavaid küsimusi.

III OSA LÕPPSÄTTED

Artikkel 14

Konventsioon on avatud allkirjutamiseks Euroopa Nõukogu liikmesriikidele. See tuleb ratifitseerida, vastu võtta või kinnitada. Ratifitseerimis-, vastuvõtmis- ja kinnitamiskirjad deponeeritakse Euroopa Nõukogu peasekretäri juurde.

Artikkel 15

1. Konventsioon jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele päevast, mil kolm Euroopa Nõukogu liikmesriiki on konventsiooniga artikli 14 kohaselt ühinenud.
2. Järgmiste konventsiooniga ühinenud liikmesriikide suhtes jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele päevast, mil riik deponeeris ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamiskirja.

Artikkel 16

1. Euroopa Nõukogu ministrite komitee võib pärast käesoleva konventsiooni jõustumist kutsuda konventsiooniga ühinema riike, kes ei ole Euroopa Nõukogu liikmed. Seda tehakse Euroopa Nõukogu statuudi artikli 20 punktis d ettenähtud enamusega vastuvõetud otsuse ning komitee liikmeks olevate osalisriikide esindajate ühehääelse otsuse alusel.
2. Ühinevate riikide suhtes jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele ühinemiskirja deponeerimisest Euroopa Nõukogu peasekretäri juures.

Artikkel 17

1. Riik võib konventsioonile allakirjutamisel või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemiskirja deponeerides täpsustada territooriumi või territooriumid, mille suhtes konventsiooni kohaldatakse.

2. Riik võib igal ajal Euroopa Nõukogu peasekretärile esitatud deklaratsiooniga laiendada konventsiooni kohaldamist muule deklaratsioonis täpsustatud territooriumile. Nimetatud territooriumi suhtes jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele deklaratsiooni laekumisest peasekretärile.

3. Kahe eelmise lõike kohaselt tehtud deklaratsiooni võib deklaratsioonis täpsustatud mistahes territooriumi suhtes peasekretärile saadetava teatega tagasi võtta. Tagasivõtmine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kuue kuu möödumisele teate laekumisest peasekretärile.

Artikkel 18

1. Iga riik võib konventsioonile all kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemiskirja deponeerimisel, teatada ühest või mitmest reservatsioonist.

2. Lõike 1 kohaselt reservatsiooni teinud osalisriik võib sellest Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava teatega kas täielikult või osaliselt tagasi võtta. Tagasivõtmine jõustub teate laekumisel peasekretärile.

3. Konventsiooni sätete suhtes reservatsiooni teinud osalisriik ei saa nõuda selle sätte kohaldamist teiselt osalisriigilt; kui reservatsioon on osaline või tingimuslik võib osalisriik nõuda sätte kohaldamist niivõrd, kuivõrd ta seda ise teeb.

Artikkel 19

1. Osalisriik võib konventsiooni alati denonsseerida Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava teatega.

2. Denonsseerimine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kuue kuu möödumisele päevast, mil peasekretär teate kätte sai.

Artikkel 20

Euroopa Nõukogu peasekretär teeb Nõukogu liikmesriikidele ja riikidele, kes on konventsiooniga ühinenud teatavaks iga:

- a. allakirjutamise;
- b. ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemiskirja deponeerimise;
- c. konventsiooni artiklite 15, 16 ja 17 kohase jõustumise kuupäeva;
- d. konventsiooniga seotud muu akti, teate või teadaande.

Selle kinnituseks on täievolilised esindajad konventsioonile alla kirjutanud.

Koostatud 24. novembril 1983 Strasbourg'is inglise ja prantsuse keeles ühes eksemplaris; mõlemad tekstid on võrdselt autentsed ja deponeeritakse Euroopa Nõukogu arhiivi.

Euroopa Nõukogu peasekretär edastab tõestatud koopiad kõigile Euroopa Nõukogu liikmesriikidele ja riikidele, keda on kutsutud konventsiooniga ühinema.